

Урок №4

Тема: Пошуки морського шляху в Індію. Відкриття Америки Х. Колумбом. Перше навколосвітнє плавання під керівництвом Ф. Магеллана. Початок епохи Великих географічних відкриттів

У XV ст. у Європі склалися умови, які сприяли розвиткові географічної науки, культури, освіти.

Передумови розвитку географічної науки, культури, освіти:

- розвиток ремесел і торгівлі в Європі; розповіді мандрівників про незчисленні багатства країн Сходу і перш за все Індії; відомі на той час сухопутні дороги на схід захопили турки, це спонукало європейців розвідувати шляхи морем; стали будувати надійні вітрильні судна – каравели; вдосконалили компас і морські карти. Море стало своєрідним мостом у пізнанні нових земель.
- перші подорожі завдяки португальському принцу Генріху Мореполю. Заснував Географічний дослідницький інститут, де вивчають географію, вдосконалювали мореплавання.
- 1487-го року португальський капітан Бартоломеу Діаш обігнув Африку з півдня, відкривши мис Доброї Надії, виходило, що до Індії можна дістатися океаном, пливучи вздовж східного узбережжя Африки.
- 1492-го року німецький учений Мартін Бегайм створив глобус.
- 1497 року експедиція під керівництвом Васко да Гама обігнула мис Доброї Надії, досягла Індії та повернулася з вантажем прянощів, багаторазово повернувши витрати.

Ці плавання розпочали період – епохи **Великих географічних відкриттів** в історії людства, що дали поштовх активному розвитку наук і вивченню Землі.

Відкриття Америки

Іспанці намагаються знайти морський шлях до Індії, тому Христофор Колумб (1451–1506) прагнув дістатися Індії більш коротким шляхом: спираючись на знання про кулястість Землі, він вирішив досягти Індії, рухаючись на захід, через Атлантичний океан.

У перше плавання (1492–1493) експедиція Колумба вирушила на трьох каравелах «Санта-Марія», «Нінья» та «Пінта». 12 жовтня 1492 р. вона досягла Багамських островів неподалік від берегів Америки. Відкриті землі Колумб вважав Індією, а місцевих жителів — індіанцями. Згодом мореплавець здійснив ще три експедиції, але так і не зрозумів, що відкрив нову частину світу.

Першим, хто здогадався, що відкриті землі не Індія, а новий материк, був італієць Америго Веспуччі, який залишив яскраві описи берегів нових земель.

У 1519–1522 рр. португальський мореплавець Фернан Магеллан здійснив першу навколосвітню подорож, шукаючи західний шлях з Європи до багатств Сходу — в Індію та на Острови Прянощів (Молуккські острови).

Експедицію спорядили іспанці, вирушили на 5, а повернулися на 1 кораблі. Магеллан не дожив до здійснення своєї мрії, він загинув у результаті сутички з туземцями на одному з Філіппінських островів.

Географічне значення першої навколосвітньої експедиції величезне: на практиці було доведено, що Земля має форму кулі, Світовий океан є одним цілим та займає більшу частину Землі.

Світ для європейців розширився: з'явилися Старий Світ та Новий Світ.

ЗАВДАННЯ:

1. Опрацювати §4.
2. Позначити на контурній карті маршрути Бартоломеу Діаша, Васко да Гама, Христофора Колумба та Фернана Магеллана. Матеріали атласу за посиланням: <https://cutt.ly/dZ1uHLQ>.